

UNIVERSITAT
ROVIRA I VIRGILI

FACULTAT DE CIÈNCIES
ECONÒMIQUES I EMPRESARIALS

Llicenciatura en Administració i Direcció
d'Empreses
Pla d'estudis de 2002

16041208
Dret del Treball
(6 crèdits)

Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales

Prof. Jordi Agràs Estalella

I. CONCEPTE I FORMACIÓ HISTÒRICA. DEL DRET DEL TREBALL

Lliçó 1. El Dret del Treball: concepte i evolució històrica.

- 1.1. El conflicte laboral i la seva regulació jurídica.
- 1.2. El concepte de Dret del Treball.
- 1.3. Contingut del Dret del Treball.
- 1.4. Evolució històrica
  - 1.4.A. Les relacions de treball a la societat esclavista.
  - 1.4.B. Les relacions de treball a la societat feudal.
  - 1.4.C. Els suports del conflicte laboral a les societats capitalistes.
  - 1.4.D. El moviment obrer i la seva influència en el sorgiment de la legislació de treball.
  - 1.4.E. L'intervencionisme estatal en el conflicte industrial.
- 1.5. La formació del dret del Treball espanyol.

Lliçó 2. Les fonts del dret del treball.

- 2.1. L'ordenament laboral.

2.2. Constitució i ordenament laboral.

2.3. La llei laboral.

2.4. El reglament laboral.

2.5. Comunitats Autònomes i ordenament laboral.

2.6. La norma laboral internacional. L'Organització Internacional del treball i la seva acció normativa. La Unió Europea i el Dret Social Comunitari.

2.7. El conveni col·lectiu.

2.8. El costum laboral.

2.9. Els principis generals del dret.

2.10. Fonts indirectes: la jurisprudència.

Lliçó 3. Aplicació de les normes laborals.

3.1. Els principis d'aplicació de les normes laborals: concepte i sistematització.

3.2. Els principis d'aplicació de les normes laborals: anàlisi.

3.2.A. Concurrencia de normes i principis d'ordenació jeràrquica: el principi de jerarquia normativa, el principi de la norma més favorable i el principi de norma mínima.

3.2.B. Successió temporal de normes: els principis de modernitat i de condició més beneficiosa.

3.2.C. El principi d'irrenunciabilitat de drets.

3.3. Interpretació de les normes laborals: el principi "pro operario" i les seves manifestacions.

III. DRET INDIVIDUAL DEL TREBALL.

Lliçó 4. El contracte de treball.

4.1. Contracte de treball i relació laboral. Les relacions extralaborals.

4.2. El contracte de treball. Tipologia del contracte de treball. Els contractes de treball especials.

4.3. Figures jurídiques afins al contracte de treball.

4.4. Subjectes: El treballador.

4.1.A. Concepte.

4.1.B. Supòsits de pluralitat subjectiva: el contracte de treball de grup, el treball en comú i l'auxiliar associat.

4.5. Subjectes: L'empresari. L'empresa i el centre de treball.

4.4. Elements essencials del contracte de treball.

4.5. Elements accidentals del contracte de treball. La forma. Documentació i prova del contracte.

4.6. La ineficàcia del contracte de treball.

4.7. Fase inicial del contracte de treball: el període de prova.

Lliçó 5. La regulació jurídica de l'ocupació: política d'ocupació i modalitats de contracte de treball.

5.1. La política d'ocupació: configuració jurídica.

5.2. El contingut de la política d'ocupació: mesures i tècniques normatives.

5.2.A. La mediació en el mercat de treball: serveis públics d'ocupació, agències de col·locació i empreses de treball temporal.

5.2.B. El foment de l'ocupació: incentivació de la contractació laboral.

5.2.C. La formació professional: règim jurídic.

5.2.D. El repartiment del treball: reducció del temps de treball, restricció de la pluriocupació i fixament dels límits d'edat pel treball.

5.2.E. La regulació dels desplaçaments internacionals de la població activa: accés al treball dels treballadors estrangers i emigració.

5.3. Les modalitats de contracte de treball tot atenent a la seva durada: contracte de durada indefinida i de durada determinada.

5.4. Els contractes de treball amb durada determinada amb causa mixta.

5.4.A. Amb funció formativa i de foment d'ocupació.

5.4.B. Amb funció de repartiment del treball i de foment d'ocupació.

5.5. Les modalitats de contracte de treball tot atenent al lloc de prestació dels serveis.

Lliçó 6. Contingut del contracte de treball: els poders de l'empresari, drets i deures.

6.1. Drets i deures dels subjectes del contracte de treball

6.2. Els drets del treballador

6.3. El dret del treballador a la seguretat i salut en el treball

6.4. Els deures del treballador

6.5. El poder de direcció.

6.6. El poder disciplinari.

Lliçó 7. Contingut del contracte de treball: el temps de la prestació.

7.1. La jornada de treball.

7.2. L'horari de treball.

7.3. Interrupció de la jornada de treball. Interrupcions periòdiques i interrupcions no periòdiques.

Lliçó 8. Contingut del contracte de treball: la prestació salarial.

8.1. El salari.

8.2. Estructura salarial.

8.3. Modalitats de retribució.

8.4. Fonts de fixament del salari.

8.5. Protecció jurídica del salari.

8.5.A. Lloc, temps i forma de pagament

8.5.B. Caire privilegiat del crèdit salarial.

8.5.C. Inembargabilitat del salari.

8.5.D. El Fons de Garantia Salarial.

Lliçó 9. Vicissituds del contracte de treball: modificació, suspensió i extinció

9.1. La modificació del contracte de treball.

9.2. La modificació no substancial del contracte de treball: *l'ius variandi*.

9.3. La modificació substancial del contracte de treball..

9.4. La modificació de l'empresari com a subjecte del contracte: la successió d'empresa.

9.5. La suspensió del contracte de treball.

9.6. L'extinció del contracte de treball.

9.7. L'acomiadament com a causa d'extinció del contracte de treball.

IV. DRET COL·LECTIU DEL TREBALL.

Lliçó 10. Llibertat sindical. Sindicats i Associacions empresarials.

- 10.1. La llibertat sindical.
- 10.2. La llibertat sindical individual.
- 10.3. La llibertat sindical col·lectiva.
- 10.4. La tutela de la llibertat sindical.
- 10.5. Les associacions empresarials.

Lliçó 11. Participació: caracterització i regulació.

- 11.1. El principi de participació a la Constitució.
- 11.2. La participació en l'àmbit socioeconòmic: participació a l'empresa i participació institucional.
- 11.3. La representació unitària dels treballadors i funcionaris.
- 11.4. La representació en matèria de seguretat i salut laboral.
- 11.5. La representació sindical: Seccions sindicals i Delegats sindicals.
- 11.6. El dret de reunió a l'empresa i les Administracions Públiques.
- 11.7. La participació institucional.

Lliçó 12. Conflictes col·lectius.

- 12.1. El conflicte col·lectiu de treball.
- 12.2. Sistemes de solució de conflictes col·lectius.
- 12.3. El procediment de solució de conflictes col·lectius.
- 12.4. La vaga. El dret de vaga a la Constitució i la regulació del dret de vaga
- 12.5. El tancament patronal.

Lliçó 13. Negociació col·lectiva.

- 13.1. El dret a la negociació col·lectiva laboral.
- 13.2. El dret de negociació col·lectiva a la Constitució.
- 13.3. Tipologia d'instruments negocials.
- 13.4. Els convenis col·lectius estatutaris.
- 13.5. la negociació col·lectiva dels funcionaris públics: règim jurídic.
- 13.6. La concertació social.

V. DRET DE LA SEURETAT SOCIAL.

Lliçó 14. El dret de la seguretat social.

- 14.1. Les tècniques de protecció dels riscos socials.
- 14.2. Concepte de seguretat social
- 14.3. El sistema de seguretat social a Espanya
- 14.4. Les fonts del sistema espanyol de seguretat social
- 14.5. El Dret de la seguretat social
- 14.6. La relació jurídica de seguretat social
- 14.7. L'àmbit subjectiu de protecció; col·lectiu protegit. Criteris delimitadors.

Lliçó 15. El sistema de seguretat social.

- 15.1. El sistema de seguretat social
- 15.2. L'administració i el sistema de Seguretat Social
- 15.3. Les entitats gestores.
- 15.4. Entitats col·laboradores.
- 15.5. La participació dels interessats en la seguretat social

15.6. El finançament de la seguretat social.

Lliçó 16. Els règims de la seguretat social.

16.1. El Règim general.

16.2. Els règims especials.

16.3. La seguretat social complementària: Serveis socials, millores voluntàries, assistència social.

VI. GARANTIA ADMINISTRATIVA I JURISDICCIONAL DE L'ORDENAMENT LABORAL.

Lliçó 17. Administració laboral i jurisdicció social.

17.1. L'administració laboral a l'ordenament vigent: organització i competències.

17.2. La Inspecció de Treball.

17.3. La potestat sancionadora de l'Administració en matèria laboral i de Seguretat Social.

17.4. Fiscalització jurisdiccional dels actes de l'Administració Laboral.

17.5. L'ordre jurisdiccional social.

17.6. El procés laboral: concepte, principis informadors, parts i objecte.

17.7. El procés laboral ordinari i les modalitats processals. Els mitjans d'impugnació.

BIBLIOGRAFIA DEL DRET DEL TREBALL.

1. Bibliografia classes teòriques.

1.1. Manuals, tractats i obres generals.

ALARCÓN CARACUEL, M.R.; GARRIDO PÉREZ, E.; LÓPEZ LÓPEZ, J.; MARTÍNEZ ABASCAL, V.A.; PARDELL VEÀ, A.; PÉREZ AMORÓS, F. y ROJO TORRECILLA, E.: *Dret del Treball i de la Seguretat Social*. Tecnos. 2000.

ALONSO OLEA, M. y CASAS BAAMONDE, M.E. *Derecho del Trabajo*. Civitas. Madrid, 2006.

BLASCO LAHOZ, J. F.; LÓPEZ GANDÍA, J. y MOMPALER CARRASCO, M. Á.: *Curso de Seguridad Social*. Tirant lo Blanch. Valencia, 2006.

GARCÍA BECEDAS, G.: *Introducción al Derecho español del Trabajo. Caracteres y fundamento*. Civitas. Madrid, 1993.

MARTÍN VALVERDE, A.; RODRÍGUEZ-SAÑUDO GUTIÉRREZ, F. y GARCÍA MURCIA, J.: *Derecho del Trabajo*. Tecnos. Madrid, 2006.

MONTOYA MELGAR, A.: *Derecho del Trabajo*. Tecnos. Madrid, 2006.

MONTALVO CORREA, J.: *Fundamentos de Derecho del Trabajo*. Civitas. Madrid, 1975.

PALOMEQUE LÓPEZ, M.C. y ÁLVAREZ DE LA ROSA, M.: *Derecho del Trabajo*. Ed. Centro de Estudios Ramón Areces. Madrid, 2006.

VIDA SORIA, J.; MONEREO PÉREZ, J.L. y MOLINA NAVARRETE, C.: *Manual de Derecho del Trabajo*. Comares. Granada, 2003.

1.2. Poligrafies, monografies y artículos de revistas especializadas.

Cuando es consideri oportú es facilitarà la seva referencia de forma paral-lela a les explicacions de la disciplina.

1.3. Repertoris normatius laborals.

A. Normativa interna.

a) Legislació

AA.VV.: *Legislación social básica*. Civitas. Madrid, 2006.

AA.VV.: *Legislación laboral y de Seguridad Social*. Tecnos. Madrid, 2006.

GALIANA MORENO, J.M. y SEMPERE NAVARRO, A.V.: *Legislación laboral y de la Seguridad Social*. Thomson-Aranzadi, 2006.

b) Convenis col.lectius

Repertorio de Westlaw Social de Thomson-Aranzadi: <http://www.aranzadi.es>

Repertorio de Convenios Colectivos Laborales de Lex Nova: <http://www.lexnova.es>

B. Normativa europea.

ARELLANO CATALÁN, J.C.: *Convenios, Resoluciones y Recomendaciones del Consejo de Europa en materia social*. Ministerio de Trabajo y Seguridad Social. Madrid, 1992.

CRUZ VILLALÓN, J. y GÓMEZ MUÑOZ, J.M.: *Legislación laboral de la Unión Europea*. Tecnos. Madrid, 2002.

<http://europa.eu.int/eur-lex/es/index.html>

C. Normativa internacional (O.I.T.).

O.I.T.: *Convenios y Recomendaciones: 1911-1983* MTSS. Madrid, 1984.

O.I.T.: *Convenios y Recomendaciones : 1919-1990 (Anexo)*. MTSS. Madrid, 1991.

<http://www.ilo.org/public>

1.4. Repertoris jurisprudencials.

Repertorio de jurisprudencia Westlaw Social de Thomson-Aranzadi:
<http://www.aranzadi.es>

Repertorio de jurisprudencia de Información laboradle Lex Nova:
<http://www.lexnova.es>

ACTIVITATS DOCENTS

1. PREVISIÓ I CONTINGUT.

1.1. Previsió.

La previsió de les activitats docents per al curs acadèmic 1996-1997 comprèn les següents:

- 1.1.1. Classes teòriques.
- 1.1.2. Classes pràctiques 1
- 1.1.3. Classes pràctiques 2
- 1.1.4. Seminaris.
- 1.1.5. Recensions.
- 1.1.6. Conferències col·loqui.

1.2. Contingut.

1.2.1. Classes teòriques.

1.2.1.1.Finalitat.

Rau en la transmissió formativa del conjunt bàsic de conceptes, institucions, normes, preceptes y principis que conformen el Dret del Treball, amb la finalitat que l'alumne posseeixi un coneixement teòric suficient i adient de l'assignatura.

1.2.2. Classes pràctiques.1

1.2.2.1. Finalitat.

Pretenen transmetre la metodologia y tècniques necessàries amb la finalitat que l'alumne pugui interpretar i aplicar correctament els principis i normes jurídiques de caire laboral, i establir la relació existent entre norma i fet social amb rellevància jurídica. Amb aquesta finalitat, i de forma paral·lela i instrumental, les classes pràctiques procuren capacitar-lo per a l'adequada utilització tècnico-jurídica de les fonts de coneixement (normativa, jurisprudència y doctrina) i de les regles per les quals es realitza la sus-esmentada interpretació i aplicació.

1.2.2.2. Pautes organitzatives.

1.2.2.2.A. Número y freqüència.

- a) Es determinaran en funció del ritme de les explicacions teòriques.
- b) Amb caràcter previ a l'inici de la primera classe pràctica, es realitzarà una sessió introductòria, destinada a l'explicació per part del professor de la finalitat que es pretén assolir amb aquesta activitat docent i de les pautes organitzatives i metodològiques pròpies de la mateixa.

1.2.2.2.B. Aspectes formals.

- a) L'alumne que desitgi seguir les classes pràctiques amb caràcter regular, complimentarà una fitxa que lliurarà al professor responsable de les mateixes.
- b) Els casos pràctics han de realitzar-se en equips de quatre alumnes.
- c) Els exercicis es realitzaran mecanogràficament o informàtica i a doble espai, per raons d'agilitar llur lectura i valoració.
- d) L'extensió màxima i mínima dels exercicis no es predetermina.
- e) Els exercicis de casos pràctics es lliuraran a l'inici de cada classe pràctica. Ha de lliurar-se l'original del cas elaborat, essent convenient que l'alumne en conservi una còpia a efectes de seguiment i participació a la classe pràctica.

1.2.2.2.C. Assistència.

a) Si l'alumne desitja obtenir una qualificació que li permeti alliberar per curs la realització del cas pràctic a les proves finals, l'assistència i la presentació del corresponent exercici de cas pràctic, serà obligatòria, personal i regular. S'entén per regular l'assistència a totes les sessions pràctiques, fora de casos de força major degudament acreditats.

1.2.2.3. Pautes metodològiques.

1.2.2.3.A. Fase d'elaboració.

a) En el cas pràctic els alumnes han de contestar les qüestions plantejades en el supòsit pràctic..

b) En les respostes al cas pràctic hauran d'aportar-se les dades necessàries, tot fonamentant jurídicament la resposta.

1.2.2.3.B. Fase de debat.

a) El professor a l'atzar designarà un alumne del grup per a que iniciï el plantejament de la primera qüestió a debatre; a partir d'aquí s'iniciarà un torn obert de paraules, moderat pel professor, on hom hi podrà participar lliurement per a defensar el seu argument.

Aquest procediment es seguirà per al debat de la resta de qüestions.

En la fase prèvia a l'elaboració del cas, el professor estarà a disposició dels alumnes per a l'orientació metodològica i pedagògica, cas que s'escaigui.

1.2.2.4. Pautes valoratives.

Els exercicis es valoraran tot tenint en compte l'estudi i les anàlisis presentades de les qüestions plantejades, el material aportat - legal, jurisprudencial i doctrinal-, la fonamentació de les respostes, i el bloc de conclusions a les quals arribi l'alumne, al final del procés.

1.2.2.4.A. Qualificació.

Els alumnes han d'obtenir una qualificació mínima de 5 punts en cadascun dels casos per a poder lliberar el cas pràctic de l'examen i millorar la qualificació obtinguda en les proves d'avaluació.

La qualificació obtinguda a les classes pràctiques duplica sempre el seu valor, sempre que s'hagi aconseguit la mitjana sus-esmentada. Per tant té el valor de dues preguntes de la prova d'avaluació. Per exemple, si un alumne obté un 6 de mitjana de classes pràctiques se li compta 12 per millorar la qualificació obtinguda en les proves d'avaluació.

Els alumnes que no assoleixin aquesta qualificació mínima, hauran de realitzar el cas pràctic de l'examen, sense que la qualificació obtinguda en els casos pràctics de curs influeixi per a res en la qualificació final.

Les qualificacions es publicaran amb antelació a la data de realització de les proves d'avaluació finals.

1.2.3. Classes pràctiques.2

Seguint amb la finalitat exposada anteriorment i un cop valorada positivament l'experiència realitzada durant els últims cursos, des de que s'ha disposat setmanalment (1 hora a la setmana) d'una aula d'informàtica, es proposa als alumnes, sempre i quan el nombre dels mateixos, a criteri del professor, ho permeti, una forma alternativa de cursar l'assignatura.

Aquesta segona forma implica el compromís dels alumnes que s'hi acullin d'assistir a classe teòrica amb certa regularitat i d'assistir al 90% de les sessions pràctiques que es realitzaran setmanalment.

En aquestes sessions els alumnes hauran de resoldre, en grups de dos o bé individualment, unes qüestions pràctiques a la mateixa aula i lliurar-les al finalitzar la classe. El professor, atesa la complexitat d'alguna pràctica concreta, pot determinar que alguna de les pràctiques s'elabori en dues o més classes, en comptes de seguir el criteri general de pràctica per sessió.

Els alumnes que s'acullin a aquesta modalitat també hauran de realitzar les pràctiques explicades a l'apartat 1.2.2.

És perfectament compatible que en un mateix grup hi hagi alumnes que cursin l'assignatura a través d'aquesta modalitat i d'altres que segueixin l'exposada als punts 1.2.1 i 1.2.2

1.2.3.1. Pautes valoratives.

Els exercicis es valoraran tot tenint en compte l'estudi i les anàlisis presentades de les qüestions plantejades, el material aportat - legal, jurisprudencial i doctrinal-, la fonamentació de les respostes, i el bloc de conclusions a les quals arribi l'alumne, al final del procés.

1.2.3.1.A. Qualificació.

Els alumnes que obtinguin una qualificació mínima de 5 punts en cadascun dels exercicis presentats, en el moment de realitzar l'examen final, tindran la possibilitat de descartar una de les quatre preguntes formulades; per tant, sols n'haurien de respondre tres.

La mitjana de les qualificacions dels exercicis presentats al llarg del curs substituirà la puntuació de la quarta pregunta no realitzada.

Pel que fa al cas pràctic s'aplicarà el que s'exposa a l'apartat 1.2.2.

1.2.4. Seminaris.

1.2.4.1. Finalitat

La finalitat és estudiar i analitzar amb deteniment una determinada part de la matèria i facilitar a un reduït grup d'alumnes la possibilitat d'iniciar-se en la investigació.

1.2.4.2. Pautes organitzatives, metodològiques i valoratives.

En funció de les disponibilitats horàries i d'espai, aquestes pautes es faran a mans dels alumnes amb la suficient antelació.

1.2.5. Recensions.

1.2.5.1. Finalitat.

Resum i comentari crític d'una obra monogràfica relativa a algun Lliçó propi de la matèria, que permetrà a l'alumne aprofundir i completar els seus coneixements de la disciplina, tot analitzant el contingut de textos doctrinals de caire jurídic-laboral.

1.2.5.2.A. Pautes organitzatives.

Els alumnes podran realitzar una recensió d'alguna de les publicacions següents:

ALAMEDA CASTILLO, M.T.: *Extinción del contrato de trabajo e insolvencia empresarial. Conservación frente a liquidación de empresas en crisis*. CES. Madrid, 2001.

ALMENDROS GONZÁLEZ, M.Á.: *Familia y trabajo. Comentario práctico a la Ley de Conciliación de la vida familiar y laboral: aspectos laborales*. Comares. Granada, 2002.

ALTÉS TÁREGA, J.A.: *El acoso sexual en el trabajo*. Tirant lo Blanch. Valencia, 2002.

ARUFE VARELA, A.: *La denuncia del convenio colectivo*. Civitas. Madrid, 2000.

CABEZA PEREIRO, J.: *El descuento de la cuota sindical*. Tirant lo Blanch. Valencia, 2002.

CALVO GALLEGO, F. J.: *Contrato de trabajo y libertad ideológica. Derechos fundamentales y organizaciones de tendencia*. Consejo Económico y Social. Madrid, 1995.

CAMAS RODA, F.: *Las obligaciones del empresario en la normativa de prevención de riesgos laborales*. La Ley. Madrid, 2002.

CARDONA RUBERT, M. B.: *Protección de la trabajadora embarazada: tutela preventiva y tutela antidiscriminatoria*. Aranzadi. Pamplona, 2002.

CHACARTEGUI JÁVEGA; C.: *Empresas de trabajo temporal y contrato de trabajo*. Tirant lo Blanch. Valencia, 2000.

CUEVA PUENTE, M. C.: *La relación laboral especial de los empleados de hogar*. Lex Nova. Valladolid, 2005.

- DE LA FUENTE LAVÍN, M.: *El régimen jurídico de las horas extraordinarias*. Comares. Granada, 2002.
- ELORZA GUERRERO, F.: *Los acuerdos de empresa en el Estatuto de los Trabajadores*. Consejo Económico y Social. Madrid, 2000.
- FERNÁNDEZ VILLAZÓN, L. A.: *Las facultades empresariales de control de la actividad laboral*. Thomson-Aranzadi. 2003.
- FERNÁNDEZ ORRICO, F.J.: *Las pensiones no contributivas y la asistencia social en España*. Consejo Económico y Social. Madrid, 2002.
- FERNÁNDEZ PROL, F.: *La huelga en los servicios esenciales de la comunidad. Algunas propuestas sobre un modelo de regulación*. Consejo Económico y Social. Madrid, 2005.
- FUENTES RODRÍGUEZ, F.: *Los convenios colectivos de franja*. Tecnos. Madrid, 2005.
- GIMENO LAHOZ, R.: *La presión laboral tendenciosa. (El mobbing desde la óptica de un juez)*. Lex Nova. Valladolid, 2005.
- GÓMEZ ÁLVAREZ, T.: *La extinción del contrato de trabajo por muerte, jubilación e incapacidad del empresario*. Comares. Granada, 2001.
- GONZÁLEZ DE LA ALEJA, R.: *La incapacidad permanente y sus efectos en el contrato de trabajo*. Ed. Bomarzo. Albacete, 2006.
- GUANCHE MARRERO, A.: *El derecho del trabajador a la ocupación efectiva*. Civitas. Madrid, 1993.
- LAHERA FORTEZA, J.: *La titularidad de los derechos colectivos de los trabajadores y funcionarios*. CES. Madrid, 2000.
- LIMÓN LUQUE, M.Á.: *Derecho de reunión y relaciones laborales. El derecho de asamblea en la empresa*. CES. Madrid, 1996.
- LORENZO DE MENBIELA, J. B.: *La prueba documental en el proceso laboral y las modificaciones introducidas por la nueva Ley de Enjuiciamiento Civil*. Aranzadi. Pamplona, 2002.
- MARTÍN JIMÉNEZ, R.: *El salario en especie*. Thomson-Aranzadi, 2002.
- MARTÍNEZ ABASCAL, V. A.: *Ciudadanía social y políticas inmigratorias de la Unión Europea*. Comares. Granada, 2005.
- MARTÍNEZ FONS, D.: *El poder de control del empresario en la relación laboral*. Consejo Económico y Social. Madrid, 2002.
- MELLA MÉNDEZ, L.: *El compromiso de actividad del desempleado*. Centro de Estudios Financieros. Madrid, 2005.

- MENÉNDEZ SEBASTIÁN, P.: *Aptitud legal y capacidad en el contrato de trabajo*. Consejo Económico y Social. Madrid, 2003.
- MIRÓN HERNÁNDEZ, M.M.: *El derecho a la formación profesional del trabajador*. CES. Madrid, 2000.
- MOLINA GONZÁLEZ-PUMARIEGA, R.: *La protección jurídica de la mujer trabajadora*. Consejo Económico y Social. Madrid, 2004.
- OLARTE ENCABO, S.: *Los contratos temporales estructurales. Aspectos jurídico-prácticos*. Comares. Granada, 2000.
- OLMEDA FREIRE, G. B.: *La problemática delimitación de competencias entre el orden social y el contencioso-administrativo*. Tirant lo Blanch. Valencia, 2000.
- PALOMEQUE LÓPEZ, M.C.: *Derecho del Trabajo e ideología*. Tecnos. Madrid, 1995.
- PUMAR BELTRÁN, N.: *Política activa de empleo y Seguridad Social*. Tirant lo Blanch. Valencia, 2003.
- PURCALLA BONILLA, M.Á.: *El recargo de prestaciones por incumplimiento de normas de seguridad y salud laboral*. Comares. Granada, 2000.
- QUESADA SEGURA, R. Y VILA TIERNO, F.: *El procedimiento de negociación del convenio colectivo. Un estudio jurisprudencial*. Comares. Granada, 2002.
- QUESADA SEGURA, R.: *Los principios constitucionales y el modelo legal de protección por desempleo*. Consejo Andaluz de Relaciones Laborales-Mergablum. Sevilla, 2004.
- RENTERO JOVER, J.: *El comité de huelga en el Derecho español del Trabajo*. CES. Madrid, 2002.
- RIERA VAYREDA, C.: *El despido nulo*. Tirant lo Blanch. Valencia, 2000.
- RAMOS QUINTANA, M. I.: *La garantía de los derechos de los trabajadores. (Inderogabilidad e indisponibilidad)*. Lex Nova. Valladolid, 2002.
- ROJAS RIVERO, G.P.: *La libertad de expresión del trabajador*. Trotta. Madrid, 1991.
- ROMÁN DE LA TORRE, M. D.: *Modificación sustancial de condiciones de trabajo. Aspectos sustrantivos y procesales*. Comares. Granada, 2000.
- RUBIO DE MEDINA, M. D. y CAÑAL RUIZ, J.M.: *La integración de la mujer en el mercado laboral*. Bosch. Barcelona, 2004.
- SÁEZ LARA, C.: *La tutela judicial efectiva y el proceso laboral*. Civitas. Madrid, 2004.
- SALA FRANCO, T.: *La incapacidad temporal para trabajar derivada de enfermedad o accidente*. Tirant lo Blanch. Valencia, 2005.

SÁNCHEZ LÓPEZ, M. B.: *Política comunitaria contra la discriminación de la mujer en el trabajo*. Aranzadi. Pamplona, 2003.

SÁNCHEZ TRIGUEROS, C.: *Los permisos retribuidos del trabajador*. Aranzadi. Pamplona, 1999.

SÁNCHEZ-URÁN AZAÑA, Y.: *Seguridad Social y Constitución*. Civitas. 1995.

SEGALÉS, J.: *La cláusula de conciencia del profesional de la información como sujeto de una relación laboral*. Tirant lo Blanch. Valencia, 2000.

SERRANO GARCÍA, J.M.: *El plan social en los despidos colectivos*. Lex Nova. Valladolid, 2002.

SERRANO OLIVARES, R.: *Los compromisos de empleo en la negociación colectiva*. Tirant lo Blanch. Valencia, 2003.

SIERRA HERNAIZ, E.: *Acción positiva y empleo de la mujer*. CES. Madrid, 1999.

SOLANS LATRE, M.Á.: *Garantías legales de la negociación colectiva estatutaria*. CES. Madrid, 2003.

THIBAUT ARANDA, J.: *El teletrabajo. Análisis jurídico-laboral*. CES. Madrid, 2001.

VICENTE PACHÉS, F.: *El derecho del trabajador al respeto de su intimidad*. CES. Madrid, 1998.

VIVERO SERRANO, J. B.: *La huelga en los servicios esenciales*. Lex Nova. Valladolid, 2002.

1.2.5.2.B. Estructura.

La recensió constarà de dues parts: la primera haurà de contenir un resum de les idees centrals de l'obra i la segona inclourà un comentari personal del text.

1.2.5.2.C. Extensió.

Serà de 16 folis mecanografiats o impresos a doble espai, la meitat dels quals seran destinats a resum i l'altra meitat al comentari crític.

1.2.5.2.D. Termini de lliurament.

El termini de lliurament es fixa per al dia 3 de maig del 2007, a les 13'00 h.

1.2.5.3. Pautes metodològiques.

1.2.5.3.A. Elaboració de la recensió.

a) Resum. S'ha de concretar en la descripció de l'estructura, la sistemàtica i les principals idees de l'obra.

b) Comentari personal. Ha d'adreçar-se a la formulació d'un judici personal de l'obra. Pot afectar a l'estructura, a la metodologia o al contingut de l'obra. Cal necessàriament fer l'observació que el judici personal ha d'estar jurídicament fonamentat i raonat. Amb aquesta finalitat l'alumne haurà

d'utilitzar alguna o algunes de les fonts de coneixement (normatives, jurisprudencials o bibliogràfiques).

1.2.5.3.B. Seguiment del treball de l'alumne.

Dins l'horari d'atenció als alumnes el professor Jordi Agràs assistirà i orientarà als alumnes sobre les qüestions que susciti l'elaboració i la recensió.

1.2.5.4. Pautes valoratives

1.2.5.4.A. Elements de valoració.

En la valoració de les recensions es prendrà en consideració, com elements preferents per la seva qualificació, la capacitat de síntesi, la claredat i la precisió expositives i l'adequada fonamentació del judici personal.

1.2.5.4.B. Qualificació.

a) Els alumnes han d'obtenir una qualificació mínima de 5 punts, per poder millorar la nota final.

b) Els alumnes que no arribin a aquest mínim, no experimentaran cap reducció en la qualificació final.

1.2.5.4.C. Publicació de les qualificacions.

Després d'una entrevista amb l'alumne, si el professor ho considera oportú, es publicaran les qualificacions amb antelació a la prova final.

1.2.6. Conferències col·loqui.

1.2.6.1. Finalitat.

Exposició per part d'un tècnic o professional de reconeguda solvència (jutge, magistrat, inspector de treball, professor universitari, tècnic de l'Administració pública, dirigent sindical o empresarial, ...) d'un tema socio-laboral d'interès i actualitat, seguit d'un col·loqui obert a tots els alumnes. Amb aquesta activitat es procura proporcionar a l'alumne una visió actual d'una determinada problemàtica jurídic-laboral, tot complementant-se alhora altres activitats docents realitzades per l'Àrea de Dret del Treball i de la Seguretat Social.

1.2.6.2. El tema objecte de la conferència, així com la data i el lloc de celebració s'anunciaran oportunament.

1.2.6.3. Pautes valoratives.

Atesa la naturalesa d'aquesta activitat, no és susceptible d'ésser avaluada de forma directa. Pot ser-ho de forma indirecta, mitjançant les corresponents proves d'avaluació, tot verificant-se el coneixement de determinats aspectes de matèries de Dret del treball que tinguin relació amb les conferències impartides.

2. AVALUACIONS.

L'avaluació dels coneixements adquirits es realitzarà mitjançant una prova, al mes de juny. Al

mes de setembre per als alumnes que no s'hagin presentat o no hagin superat la prova final.

Estructura.

Cadascuna de les proves constarà de dues parts. La primera consistirà en respondre quatre preguntes del temari del curs, i la segona en la realització d'un cas pràctic.

Qui hagi superat els casos pràctics del curs lliberarà la realització del cas pràctic de l'examen.

Qui hagi optat per la modalitat explicada a l'apartat *1.2.3 Classes pràctiques 2* i hagi aprovat tots els casos presentats, sols haurà de respondre tres de les quatre preguntes formulades.

Per la realització del cas pràctic els alumnes podran utilitzar tota la documentació bibliogràfica, normativa i jurisprudencial que considerin adient, en suport paper, però no es permetrà l'intercanvi de la mateixa.

Tots els exercicis es faran per escrit, excepte en els supòsits de força major acreditats convenientment.

Publicació de les qualificacions.

El mateix dia de la realització de les proves s'indicarà la data de publicació de les qualificacions.

Revisió de proves.

En el moment de publicar-se les qualificacions s'indicarà els dies i hores de revisió.

Criteris generals d'avaluació.

Qualificació de proves finals.

Cadascuna de les preguntes teòriques i el cas pràctic de les proves finals es qualificaran de 0 a 10 punts. La qualificació de la prova s'obtindrà amb la mitjana corresponent.

Per acord adoptat a l'Àrea de Dret del Treball una pregunta en blanc o totalment errònia (valoració = 0) implicarà suspendre directament la convocatòria.

Els treballs i recensions no estan implicats directament en la nota final malgrat que es tindran en compte en el moment de realitzar la valoració global.